

Łodygowice 2.03.2026 r.

OR.0003.4.2026.IK

**Klub Radnych
Porozumienie Samorządowe
Powiatu Żywieckiego**

W odpowiedzi na interpelację w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji oraz przygotowania analizy umożliwiającej przeprowadzenie dyskusji i ewentualnej decyzji w zakresie powołania tego podmiotu informuję, co następuje:

Do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, które to zadania - zgodnie z art. 7 ust.1 pkt 9 ustawy o samorządzie gminnym - obejmują sprawy upowszechniania kultury, a także upowszechniania kultury fizycznej i turystyki. Zgodnie z art. 2 ust. 1 i 3 tej ustawy gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własny rachunek, a jej samodzielność podlega ochronie sądowej. Samodzielność gminy może być jednak realizowana tylko w granicach dozwolonych prawem. Zgodnie z treścią art. 85 i art. 86 ustawy o samorządzie gminnym nadzór nad działalnością gminną sprawowany jest na podstawie kryterium zgodności z prawem, a organami uprawnionymi do sprawowania nadzoru są Prezes Rady Ministrów i wojewoda, a w zakresie spraw finansowych regionalna izba obrachunkowa.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie tworzenia, likwidacji i reorganizacji przedsiębiorstw, zakładów i innych gminnych jednostek organizacyjnych oraz wyposażenie ich w majątek.

Działalność gmin w zakresie kultury, jako zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego o charakterze obowiązkowym, została uregulowana ustawą z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Stosownie do art. 9 ust. 1 tej ustawy jednostki samorządu terytorialnego organizują działalność kulturalną, tworząc samorządowe instytucje kultury, dla których prowadzenie takiej działalności jest podstawowym celem statutowym. Jednostka samorządu terytorialnego będąca organizatorem instytucji kultury zapewnia tej instytucji środki niezbędne do prowadzenia działalności kulturalnej oraz do utrzymania obiektu, w którym ta działalność jest prowadzona (art. 12). Z chwilą wpisu do odpowiedniego rejestru prowadzonego przez organizatora instytucja kultury uzyskuje **osobowość prawną**. Organizator nie odpowiada za zobowiązania instytucji kultury, z zastrzeżeniem art. 24 i 25 tej ustawy (art. 14 ust. 1 i 2). Szczegółowe zasady gospodarki finansowej instytucji kultury zostały określone w Rozdziale 3 ustawy. W świetle powyższych uregulowań ustawy uznać należy, że instytucja kultury, jako osoba prawna jest całkowicie odrębnym w stosunku do gminy podmiotem prawa, z własnym majątkiem, środkami trwałymi, przychodami oraz kosztami, samodzielnie gospodarującą w ramach posiadanych środków (art. 27 ust. 1 i art. 28 ust. 1 ustawy). W tej sytuacji prawnej instytucja kultury nie ma możliwości wyboru zadań, jakie będą jej przypisane (np. działalność w zakresie sportu i rekreacji) oraz zasad na jakich instytucja ta będzie działała oraz według jakich reguł będzie prowadziła swoją gospodarkę finansową. Samodzielność instytucji kultury jako osoby prawnej, oznacza także, że organizator nie może w sposób dowolny samodzielnie modyfikować zakresu działalności instytucji kultury.

Natomiast ustawa o sporcie w art. 27 stanowi, że tworzenie warunków w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego. W myśl art. 14 pkt 7 ustawy o finansach publicznych zadania własne jednostki samorządu terytorialnego w zakresie kultury fizycznej i sportu, w tym utrzymywanie terenów rekreacyjnych mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe. Zakłady takie są **jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej**, działającymi na podstawie statutu, określającego w szczególności nazwę, siedzibę i przedmiot działalności.

W związku z powyższym zupełnie odmienny sposób finansowania przez gminę zadań z zakresu działalności sportu (jedynie bezpośrednio z budżetu gminy lub w formie dotacji przedmiotowych) oraz zadań z zakresu działalności kulturalnej (jedynie poprzez udzielenie dotacji podmiotowej) powoduje, że umieszczenie środków finansowych przeznaczonych w budżecie gminy na sport w planie finansowym samodzielnej osoby prawnej, jaką jest instytucja kultury, nie znajduje podstaw prawnych.

Przenosząc powyższe rozważania do stanu faktycznego, obecnie na terenie Gminy Łodygowice funkcjonują dwie samorządowe instytucje kultury tj. Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Łodygowicach oraz Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Łodygowicach i filią w Pietrzykowicach. Natomiast obiektami sportowymi należącymi do Gminy Łodygowice zarządzają placówki oświatowe oraz zależny od Gminy podmiot Eco Team Service sp. z o.o. Wszystkie obiekty sportowe są wykorzystywane zgodnie ze swoim przeznaczeniem a ich obłożenie świadczy o zasadności budowy tychże obiektów.

W związku z powyższym utworzenie kolejnej – trzeciej na terenie Gminy instytucji, której zakres obejmowałby zadania realizowane już przez w/w jednostki wymaga dogłębnej analizy i ustalenia zasadności jej powołania. Szczególnie pod kątem zakresu zadań, które miałyby realizować oraz kosztów związanych z nowym kierownictwem i składem osobowym a także wyposażeniem tej jednostki w odpowiednie zasoby.

Uznając Państwa interpelację jako wyraz troski o jeszcze lepsze wykorzystanie infrastruktury sportowej Gminy, wniosę pod obrady właściwej komisji Rady Gminy temat poruszony przez Państwa w interpelacji w celu poznania Państwa uzasadnienia do utworzenia takiej jednostki i wypracowania wspólnego stanowiska w tym temacie.

Z poważaniem

WÓJT GMINY

Tadeusz Karolini